

Dragon Mining Oy (Polar Mining Oy)
Vammalan rikastamo
Kummunkuja 8
38200 SASTAMALA

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN SOVELTAMISESTA YKSITÄISTAPAUKSEEN

HANKE

Dragon Mining Oy suunnittelee Vammalan rikastamo-toiminnan laajennusta vastaamaan 300 000 tonnin vuotuista kultamalmin syöttöä rikastamolle. Käytännössä tämä tarkoittaa rikastamon käyntiasteen nostoa 30 vuorokautteen kuukaudessa ja keskeytymätöntä kolmivuorotyötä. Nykyisin toiminta on keskeytyvää kolmivuorotyötä keskimäärin 20 vuorokautta kuukaudessa. 300 000 tonnia kultamalmin vastaa suurinta mahdollista rikastamon tuotantomäärää ilman kapasiteetin lisäystä. Muutos lisää vastaavasti murskausta ja rikastushiekan läjitystä.

Hankkeen koko rikastamon ja rikastushiekan läjityksen osalta

Laskennallisesti vuoden 2010 louhitun kiven ja malmin määrien mukaan YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 2a-kohdan kokorajan tarkoittama *irrotettavan aineksen määrä* on reilut 800 000 tonnia, ja muutos 33 % toiminnan laajuudessa tarkoittaisi noin 270 000 tonnin lisäystä. Rikastamon toiminnan laajuus vastaisi muutoksen jälkeen näin laskien yli 1 milj. tonnia irrotettavaa kiviainesta. Hankeluettelon kokoraja on 550 000 tonnia vuodessa.

Rikastamon toiminnan laajennuksen koko 270 000 tonnia vastaa 49 % eli noin puolet YVA-hankkeen kokorajasta rikastamon ja rikastushiekan osalta. Yhteisvaikutukset nykyisen rikastamon ja rikastushiekka-alueen kanssa tulee ottaa huomioon merkittävien ympäristövaikutusten tunnistamisessa.

Kultakaivokset ja sivukivi ovat muilla paikkakunnilla, mutta toisaalta raskasta liikennettä on hankkeessa enemmän. Rikastamon ja rikastushiekka-alueen yhteydessä olevaa nikkeli-kaivosta ei tultane avaamaan lähitulevaisuudessa (suljettu 1995).

Murskaus

Rikastamon lähellä, ulkotiloissa sijaitsee kolmivaiheinen murskaus leuka-, kara- ja kartiomurskaimella, joiden jälkeen 20 mm:n murske siirretään hihnakuljettimella välivarastoon. Malmilohkaareet kipataan maapohjaiselle kentälle ja syötetään pyörökuormaajalla vaunusyöttimelle. Murskaamalla ei ole normaalisti rikotusta. Poikkeustilanteissa tehdään meluilmoitus Sastamalan kaupungille. Murskaamoon ollaan parhaillaan asentamassa uusia pölypoistolaitteistoja ja koteloiteja.

Murskausta on nykyisin arkisin ja viikonloppuisin klo 7.30–16. Rikastamon käyntiasteen kasvu lisää keskimääräisiä käyntipäiviä 20:sta 30 päivään, ja vastaavasti lisääntyvät kuljetukset murskaamolle ja rikastamolle.

Hiekka-alueen laajennus ja käyttöaikojen muutokset

Kultarikastamon hiekka on läjitetty nikkelirikastamon hiekka-alueiden päälle. Rikastushiekka-alueita täytettäisiin voimassa olevan hiekka-alueen korostussuunnitelman mukaan, mutta lisäksi nykyinen **kuivana pidetty alue noin 6 hehtaaria otettaisiin hiekanläjitykseen**. Nykyinen rikastushiekka-alue täyttyisi nykyisellä rikastamokapasiteetilla vuoden 2022 loppupuolelle ja uudella kapasiteetilla 300 000 t/a vuoden 2019 alkupuolelle. Vuoden 2003 patovuodon takia käytöstä poistetulle kuivana pidetylle alueella mahtuisi lisäksi vajaan vuoden hiekkamäärä. Nopeampi täyttö nopeuttaa hiekka-alueen maisemointia.

Rikastamolla syntyvää rikastushiekkalietettä pumpataan hiekka-alueelle nykyisin keskimäärin 20 päivänä ja toiminnan käyntiasteen kasvun jälkeen 30 päivänä kuukaudessa. Rikastamon käynti voi olla nykyisin ympärivuorokautista kaikkina viikonpäivinä ja lietettä pumpataan rikastushiekka-alueelle jatkuvasti. Hiekka-alueen pinta pysyy muutoksen jälkeen todennäköisesti entistä kosteampana ja kuivan hiekan leviäminen ympäristöön vähenee. Lisäksi patojen korotuksen aikana käytetään kasteluvaunua kostutukseen.

Nykyisten rikastushiekka-alueiden pinta-ala on 35 hehtaaria. Rikastushiekka-alueen laajennusta varten on vireillä kaivospiirin apualueen laajennushakemus noin 14 hehtaarille. Laajennuksesta ei ole vielä täyttö- ja patoturvallisuussuunnitelmaa vaan hakemus koskee **uutta aluevarausta hiekanläjitykseen**. Aluevaraus sijoittuisi nykyisen rikastushiekka-alueen viereen ja sen taakse, etäämmälle Stormin kylästä. Alueen käyttöönotto olisi ajankohtaista vuonna 2019/2023. Lupamääräyksiä ei voi ennakoida, mutta voidaan olettaa, että uusi rikastushiekka-alue rakennettaisiin aivan eritasoiseksi ympäristönsuojelullisesti kuten pohjarakenteet, joita yleensäkin vanhoilla alueilla ei välttämättä ole otettu huomioon. Vammalan rikastamon nykyiset maapohjaiset hiekka-altaat rakennettiin saviselle peltomaalle vuonna 1975.

ASIAN VIREILLE TULO

Dragon Mining Oy (Polar Mining) lähetti 3.10.2011 pyynnön Pirkanmaan ELY-keskukselle harkita YVA-lain mukaisen menettelyn soveltamista Vammalan kultamalmin vaahdotusrikastamon laajennukseen ja kupari-nikkelikaivoksen koetoimintaan. Koetoiminnan tulosten perusteella nikkelikaivos olisi mahdollisesti avattu uudelleen tuotantoon.

ASIAN KÄSITTELY

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Dragon Mining Oy on toimittanut lisätietoja 5.10.2011 koetoimintaluvasta ja ilmoittanut, että nikkelikaivoksen tyhjentäminen, tutkiminen ja mahdollinen uudelleen avaaminen on toistaiseksi siirretty kauas tulevaisuuteen verrattuna aikaisempaan arvioon aikataulusta.

Patoturvallisuusviranomaisen on pyytänyt Dragon Mining Oy:ltä lisätietoja patoturvallisuus näkökulmasta kuivana pidetyn alueen täyttösuunnitelmasta (18.2.2011; Vammalan rikastamon pato-alueen kehittäminen 2011, 15.2.2011). Dragon Mining Oy lähetti ELY-keskukselle päivitettyt tiedot ko. patoturvallisuusviranomaisen kysymyksiin kuivana pidetystä alueesta (24.1.2012). Hiekka-alueen patoja on korotettu kesällä 2011. Patoturvallisuusviranomaisen mukaan (18.2.2011/9.3.2012) pääpadon 1 tukipenkere tulee vahvistaa täyttämään patoturvallisuusohjeiden stabiliteetivaatimukset ($F_{min} = 1,5$). Stabiliteetti olisi konsulttiselvityksen mukaan 1,4 (WSP 27.1.2011, s.10 ja 11). Kuivana pidetyn alueen käyttöönotto edellyttää ympäristöluvan aluehallintoviranomaiselta (vireillä 2011/2012) ja pääpadon käyttöönottotarkastuksen.

Hankkeesta vastaava lähetti 22.3.2012 täsmennyksiä hankekuvaukseen ja lisätietoja rikastushiekasta 27.3.2012. Rikastushiekka-alueelle on tekeillä jätehuoltosuunnitelma sekä myöhemmin tänä vuonna suotovesikartoitus, josta tulee saamaan parhaan käsityksen rikastushiekasta mahdollisesti

liukenevista aineista. Näissä selvityksissä huomioidaan liukoisuustestitulokset ja alkuainekoostumukset. Hankkeesta vastaavan alustavan arvioin mukaan kultarikastushiekat yhdessä muodostavat inertin jätteen. Jätehuoltosuunnitelma valmistunee kuukauden sisällä ja suotovesikartoitusraportti loppukesästä.

Neuvottelut viranomaisten kanssa

Pirkanmaan ympäristökeskus (nykyisin ELY-keskus) on neuvotellut viranomaisten kanssa kaivostoiminnan edellisen laajentumissuunnitelman ympäristövaikutuksista (muistio 24.4.2008/ Vammalan (nykyinen Sastamalan) kaupunki, Saspe (nykyinen Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalvet), Pirkanmaan maakuntamuseo).

Sastamalan kaupunki (16.3.2012, 27.2.2012). Stormin kyläosayleiskaava on tulossa vireille. Kaavalla tulotisiin osoittamaan uutta pientaloasutusta, mikä vastaisi noin 100–200 asukkaan lisäystä Stormin kylään. Kyläosayleiskaava ulottuisi valtatie 12:n toiselle puolelle, jonne ulottuu myös nyt suljettuna olevan nikkeli-kaivoksen käytäviä. Stormin kylän ja osayleiskaavan kannalta merkittävin haitta olisi ilman kautta leviävien hiekkahiukkasten haitat. Rikastamon toiminnan ja/tai rikastushiekka-alueen tiedetään aiheuttaneen näkyvää laaja-alaista hiekkapölyhaittaa koko Stormin kylän alueelle ajoittain. Kaupunki pitää tärkeänä selvittää, miten rikastamon ja hiekka-alueiden muutosten mahdollisesti aiheuttamat hiekkahiukkashaitat voidaan estää ja että haitat eivät lisäänty. Rikastushiekka-alueen laajennus ei vaikuttaisi Stormiin, koska se sijoittuisi kylältä katsoen koko rikastamon takapuolella. Nykyisen ja mahdollisesti lisääntyvän raskaan liikenteen haitat liittyvät lähinnä kevyen liikenteen turvallisuuteen noin 300 metrin matkalla Stormintiellä, jossa ei ole kevyen liikenteenväylää.

Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystalvet (26.3.2012). Hiekka-alueiden pölyhaitat ovat olleet esillä kuivana kesäaikana, kun tuulen mukana lentää hienojakoista hiekkaa Stormin kylän asutukseen. Avonaista peittämätöntä hiekka-alueita tulisi olla mahdollisimman vähän pölyhaittojen minimoimiseksi. Hiekka-alueet ovat niin laajoja, että niiden märkänä pitäminen kastelemalla on mahdotonta. Varmaan pölyseuranta toisi hyvää tietoa haittojen suuruudesta. Meluvalituksia on tullut siitä, että murskaus on aloitettu jo ennen kuutta aamulla. Miten toiminta on tarkoitus toteuttaa kolmivuorotyöhön siirtymisen jälkeen? Lisäksi on esillä ollut päästöt vesistöön, mitä vaikutuksia laajennus tuo päästöihin?

Pirkanmaan maakuntamuseo (22.3.2012). Rikastushiekka-alueen laajennuksella saattaa olla suoria tai välillisiä vaikutuksia lähellä sijaitsevaan maakunnallisesti arvokkaaseen Stormin kulttuuriympäristöön. Mikäli toiminta laajenisi kylää ympäröiville historiallisille peltoalueille, saattaisi vaikutus olla merkittäväkin. Rikastamon ja murskauksen toiminnan laajennukset sekä rikastushiekka-alueen täyden muutokset eivät aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä haitallisia suoria tai välillisiä Stormin maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön. Historiallisten muinaisjäännösten suojelun ohjeistus on tarkentunut. Hankkeen ympäristövaikutuksia arvioitaessa muinaisjäännösten tarkentuneet suojeluohjeet tulee ottaa huomioon. Liitekarttaan merkityltä laajennusalueelta ei museon tiedossa ole mahdollisia muinaisjäännöksiä.

Muut selvitykset. Vireillä on (aluehallintoviranomainen ja ELY-keskus lupavalvonta) ympäristöluvan (18.4.2008) **lupamääräyksen 3 mukainen selvitys**, pääseekö nikkeli-kaivoksen aikana muodostuneelta rikastushiekka-alueelta sulfaatti- ja nikkeli-kuormitusta Kovero-ojaan ja tarvittaessa tekniset toimet vuodon estämiseksi. Nikkelirikastushiekan epäillään nyt ilmastuvan ja aiheuttavan tämän vuoksi nikkelpäästöjä vesistöön. Meneillään olevassa suotovesi-selvityksessä tutkitaan tilannetta. Mikäli kultarikastushiekka on inerttiä, sitä voitaisiin hyödyntää nikkelikastushiekka-alueen kattamiseen ilmastumisen estämiseksi. Lupaviranomainen on velvoittanut selvittämään kultarikastushiekan ympäristöominaisuudet. Liukoisuustestitulosten (lisätieto 27.3.2012) mukaan kultahiekasta ei liukeneisi ympäristölle haitallisia aineita ja yhdisteitä. Rikastushiekka-alueen jätehuoltosuunnitelma edellyttää kuitenkin lisäksi kaivannaisjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen jäteluokittelun vaatimat selvitykset muun muassa sulfidisen rikin määrittäykset hiekasta.

HANKKEEN TODENNÄKÖISET HAITALLISET YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Hankkeesta vastaavan käsityksen mukaan käyntiasteen nostosta aiheutuvat tärkeimmät ympäristövaikutukset ovat malmikuljetusten lisääntyminen ja murskaustoiminta useampana päivänä kuukaudessa. Vuorokautiseen tai viikoittaiseen murskausaikaan käyntiasteen nostolla ei ole vaikutusta. Pölyäminen ei lisääny, sillä rikastushiekka-alue on entistä jatkuvammin märkä. Myöskään suljetussa kierrosta kulkevaan prosessiveteen ja veden satunnaiseen poisjuoksutukseen ei käyntiasteen nostolla ole merkitystä. Asiantuntijoiden ja patoturvallisuusviranomaisten lausuntoihin nojaten Dragon Mining Oy hakee myös lupaa läjittää rikastushiekkaa voimassa olevassa luvassa kuivana pidettäväksi määrätulle rikastushiekka-alueelle.

ELY-keskuksella on käytössä ympäristölupahakemuksen (16.5.2011) selvitykset ja hankkeesta vastaavan antamat lisätiedot. Näiden mukaan ELY-keskus on tunnistanut toiminnan muutosten ja yhteisvaikutusten olennaiset ympäristövaikutukset:

Muutoksen vaikutukset ilmanlaatuun ja yhteisvaikutukset

Rikastushiekka on hienojakoista. Kuivat rikastushiekka-alueet ovat aiheuttaneet valituksia asukkailta. Muutoksen jälkeen rikastushiekka-alue olisi jatkuvammin kosteana, mikä vähentää todennäköisesti hiukkasten leviämistä ympäristöön. Murskauksen uusi pölyntorjuntalaitteisto ja koteloinnin lisäys vaikuttavat samansuuntaisesti. Rikastushiekka-alueen ja toiminnan aiheuttamia hiukkaspitoisuuksia ei ole kuitenkaan selvitetty Stormin kylässä esimerkiksi muutaman kuukauden hiukkaspitoisuusmittauksilla, joten tietoihin terveydelle haitallisista hiukkaspitoisuuksista liittyy epävarmuutta. Stormin kylä sijaitsee noin 1 kilometristä yli 1,5 kilometrin etäisyydellä murskauksesta ja lähimmästä rikastushiekka-alueesta (kuivana pidettävä alue), joten hiekka-alue ja toiminta todennäköisesti nostavat ilman hiukkaspitoisuuksia ainakin kylän lähimmillä alueilla verrattuna taustapitoisuuteen. Stormin kylän keskusta sijaitsee lähimmillään satojen metrin etäisyydellä valtatie 12:sta, ja kylä ulottuu valtatie toiselle puolelle.

Murskauksen aiheuttamista hiukkaspitoisuuksista ei ole käytettävissä yleistettävää mittaustietoa, mutta käytettävissä olevien pätevien hiukkaspitoisuusmittausten mukaan kiviaineksen otto- ja murskausalueen hiukkaspäästöt nostavat ilman hiukkaspitoisuuksia vielä 700–800 metrin etäisyydellä ja noin 500 etäisyydellä asti voi esiintyä ajoittain korkeita pitoisuuksia. Rikastamon murskaus ja rikastushiekka-alue poikkeavat kiviainesten otto-alueesta, joten näillä tiedoilla voidaan ainoastaan suuntaa-antavasti arvioida, että hiukkaspitoisuus voi olla merkittävä *ainakin* lähimpien yksittäisten asuinrakennusten alueella.

Muutoksen vaikutukset melualueeseen ja melun häiritsevyyteen ja yhteisvaikutukset

Rikastamon melua on selvitetty leviämismallilaskennalla, ja laskennat tuloksia on varmennettu mittauksilla (3.9.2008 WSP). Kolmivaiheisen murskauksen äänitehotasona on käytetty 114 dB L_{wa} . Laskennan lähtötiedoissa ei ole mainittu esimerkiksi kiviaineksen kippausten ja pyörökuormaajan aiheuttamaa mahdollista impulssimaista ääntä ja peruutusääniä, jotka voivat ulottua ainakin lähimpien, noin 300 metrin etäisyydellä sijaisevien yksittäisten asuinrakennusten alueille. Mahdollinen impulssimaisuus tulee ottaa huomioon lisäämällä mittaus- ja laskentatulokseen 5 dB impulssimaisen melun vaikutusalueella, joka on selvitettävä erikseen (valtioneuvoston päätös 993/1992). Murskaimia koteloidaan vuonna 2012, minkä mahdollinen vaikutus melutasoihin ei näy meluselvityksessä. Melun kuuluvuuden ja mahdollisen häiritsevyyden vaikutusalueessa on epävarmuutta. Murskaamalla ei kuitenkaan ole rikutusta, joka koetaan yleensä häiritsevimmäksi murskaamon meluista ja jonka vaikutusalue on erittäin laaja. Raskaan liikenteen reitti valtatie 12:lta kaivokselle ei kulje Stormin kylän läpi vaan erkanelee Stormintiestä noin 300 metrin päästä valtatieltä tultaessa.

Muutoksen vaikutukset maankäyttöön ja kulttuurimaisemaan sekä yhteisvaikutukset

Sastamalan kaupungilla on tavoite kehittää ja ylläpitää Stormin kylän elinvoimaisuutta muun muassa mahdollisella täydentämiskäytöksellä ja vesihuoltolinjalla. Kyläosayleiskaavoitusta ollaan jo aloittamassa. Kylässä on toimiva koulu ja päiväkotikiinteistö sekä uusi monipalvelukeskus ja kyläkauppa. Stormin kylä on kaavoituksessa merkitty paikalliseksi keskuksiksi.

Rikastushiekka-alueen laajennus saattaa vaikuttaa maakunnallisesti arvokkaaseen Stormin kulttuuriympäristöön, mutta käytettävissä olevilla tiedoilla ei ole tunnistettavissa vaikutuksia, jotka kohdistuisivat kulttuuriympäristön arvokkaimpiin osiin.

Muutoksen vaikutukset vesistöön ja yhteisvaikutukset

Nykyisellä toiminnalla ja rikastamon käyntiasteen nostolla ja rikastushiekka-alueella on yhteisvaikutuksia ympäristöön. Hankkeesta vastaavalla on lisäksi vireillä suunnitelma laajentaa rikastushiekan läjitystä uudelle alueelle, nykyisen rikastushiekka-alueen viereen. Uusi alue sijaitsee kaivospiirin apualueella.

Runsaiden pintavesien aikana hiekka-altaan lounaispuolella sijaitsevasta ojasta voi valua vesiä ylivuotona Kovero-ojaan sekä kiertovesipumppamolta Korvalammista Korvalamminojan kautta Ekojokeen lähelle Evonlahtea.

Kattava suotovesikartoitus on tekeillä, joten käytettävissä oleviin tietoihin kulta- ja nikkelirikastushiekkojen vaikutuksista ja yhteisvaikutuksista vesistöön liittyy epävarmuutta. Kultahiekan liukoisuustestitulokset osoittavat ainakin suuntaa-antavasti, että kultarikastushiekoista todennäköisesti ei aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia.

Ympäristöönnettomuusriskit

Kaivoksen rikastushiekka-alue vastaa nykyisin patoturvallisuuslain 2-luokan patoja. Padon tarkkailuohjelma (päivätty 9.3.2011) on hyväksytty 17.3.2011. Vahingonvaaraselvitys on päivitetty vuonna 2011. Terveys- ja ympäristöselvityksen kohtien 3 ja 4 mukaan nykyisin kuivana pidettävälle alueelle johdettaisiin vapaa vesi. (ympäristölupahakemuksen liite 18). Hankkeesta vastaavan antaman tiedon mukaan tämän selvityksen jälkeen kuivana pidettävän alueen patoja on vahvistettu, mikä pienentää ympäristöönnettomuuden riskiä. Vapaan veden mahdollinen purkautumissuunta on samalla kuitenkin muuttunut.

Patoturvallisuusviranomaisen *on jo antanut* hankkeesta vastaavalle *yksilöidyt tiedot ehdottomista vaatimuksista* koskien kuivana pidettävän alueen käyttöönottoa. Tämän perusteella muutoksesta ei todennäköisesti aiheudu merkittävää ympäristöönnettomuuden riskiä.

Patoturvallisuusviranomaisen ei ole antanut mahdollista uutta patoluokkaa. Rikastushiekka-alue ei ole käytettävissä olevien tietojen mukaan kaivannaisjäte-asetuksen tarkoittaman suuronnettomuuden vaaraa aiheuttava jäte-alue. Rikastushiekka-alueella ei ole käytettävissä olevien tietojen sellaisia kemikaaleja, joiden mukaan siihen sovellettaisiin kemikaalilakia.

Koetoiminta

Vammalan Cu-Ni -kaivoksen koetoimintailmoituksessa haettiin lupaa pohjaveden pinnan alentamiseen suljetussa nikkeli-kaivoksessa, joka mahdollistaisi maanalaisten kaivostilojen kunnan tutkimisen sekä kaivoksesta suoritettavat geologiset tutkimukset. Koetoiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset liittyivät alapuoliseen vesistöön juoksutettavaan vesimäärään ja sen sisältämään nikkeliin. Koetoimintalupaa ei myönnetty, ja kaivoksen avaus ei ole ajankohtainen lähitulevaisuudessa.

ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Pirkanmaan ELY-keskus päättää, että Dragon Mining Oy:n Vammalan rikastamon toiminnan laajennus -hankkeeseen ei sovelleta ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Perustelut

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-lain) 4 §:n mukaan arviointimenettelyä sovelletaan asetuksella tarkemmin säädettyihin hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöön paneminen edellyttää arviointia, taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi.

Lain 4 §:n 2 ja 3 momenttien mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, arviointia edellyttävien hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 2a-kohdan perusteella metallimalmien louhintaan, rikastamiseen ja käsittelyyn, kun irrotettavan aineksen kokonaismäärä on vähintään 550 000 tonnia vuodessa. Vammalan rikastamon laajennus on YVA-asetuksen hankeluettelon kokorajaa pienempi.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä tulee soveltaa myös hankeluettelon kokorajaa pienempään hankkeeseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, hankeluettelossa esitettyjen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

Arviointimenettelyn soveltamisessa yksittäistapaukseen tarkastellaan erityisesti hankkeen ominaisuuksia ja sijaintia sekä vaikutusten luonnetta (YVA-asetus 7 §).

Lisäksi otetaan huomioon hankkeen yhteisvaikutukset muiden olemassa olevien tai suunniteltujen hankkeiden kanssa. Vaikutusten luonteessa otetaan huomioon muun muassa vaikutusten kohteena olevan väestön määrä. Hankkeen ominaisuuksista otetaan huomioon muun muassa ympäristöönnettomuusriskit.

Rikastamon ja murskauksen toiminnan laajennukset sekä rikastushiekka-alueen täytön muutokset ja laajennukset eivät aiheuttaisi todennäköisesti merkittäviä haitallisia suoraa tai välillisiä Stormin maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön.

Nykyisen toiminnan (rikastamon, murskauksen ja hiekka-alueen) vaikutuksia Stormin kylän ilmanlaatuun ei ole selvitetty. Toiminnan laajentumisen aiheuttamiin lisävaikutuksiin ja siten muodostuviin yhteisvaikutuksiin nykyisten vaikutusten kanssa liittyy siten epävarmuutta. Ilman hiukkaspitoisuuksien mahdollisen kasvun terveyshaitat kohdistuisivat nykyiseen ja jo suunnitteilla olevaan maankäyttöön sekä alueen nykyiseen ja kasvavaan väestöön Stormin kylässä. Laajennukseen liittyy muutoksia, jotka saattavat vähentää hiukkaspäästöjä nykyisestä, ja uusi hiekka-alue sijoittuisi kylästä pois päin. Laajennuksen aiheuttama muutos kylän ilmanlaatuun verrattuna nykyisen toiminnan jo aiheuttamaan ilmanlaadun heikkenemiseen ei näillä tiedoilla olisi merkittävä vaan pääasiallinen, merkittävä osuus yhteisvaikutuksesta aiheutuisi jo nykyisestä toiminnasta.

Käytettävissä oleviin tietoihin nykyisen kulta- ja nikkelikastushiekka-alueiden vaikutuksista ja yhteisvaikutuksista vesistöön liittyy epävarmuutta. Kultarikastushiekkan liukoisuustestitulokset osoittavat ainakin suuntaa-antavasti, että kultarikastushiekasta todennäköisesti ei aiheutuisi merkittäviä vaikutuksia tai yhteisvaikutuksia.

Lisäksi arviointimenettelyn soveltamisessa otetaan huomioon yhteisvaikutukset lisääntyvistä muutoksista, joita aiheuttavat muut olemassa olevat tai suunnitteilla olevat tulevat hankkeet. Voidaan olettaa, että rikastamatoiminta tulee jatkumaan ja siten uusi rikastushiekka-alue tulee toteutumaan alustavan aikataulun mukaan. Jo vireillä olevaa aluevarausta suunnitellussa paikassa voidaan pitää todennäköisenä. Uuden rikastushiekka-alueen rakentamisesta ja käytöstä aiheutuvien mahdollisten merkittävien haitallisten ympäristövaikutusten ja yhteisvaikutusten tunnistamiseen tässä suunnitteluvaiheessa liittyy kuitenkin epävarmuutta. Nyt käytettävissä olevilla tiedoilla uudesta rikastushiekka-alueesta ei todennäköisesti aiheutuisi merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Dragon Mining Oy:n Vammalan rikastamon laajennus-hankkeesta ei aiheudu ottaen huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne laadultaan ja laajuudeltaan todennäköisesti merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, jotka kokonaisuutena ovat rinnastettavissa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa asetuksessa mainittujen hankkeiden merkittäviin haitallisiin ympäristövaikutuksiin.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (468/1994, 67/1999, 458/2006) 4, 6, 19 §
Asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (713/2006) 4, 6, 7 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän YVA-lain 6 § 1 momentin nojalla tehtyyn päätökseen muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Tähän päätökseen ei saa muutoin erikseen hakea valittamalla muutosta. Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitetut tahot saavat kuitenkin hakea muutosta tähän päätökseen samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta muun lain mukaisen lupa-asian ratkaisusta tai hankkeen toteuttamisen kannalta muusta olennaisesta päätöksestä valitetaan.

Yksikönpäällikkö

Hannu Wirola

Ylitarkastaja

Leena Ivalo

PÄÄTÖS saantitodistusta vastaan hankkeesta vastaavalle

TIEDOTTAMINEN

Päätöksestä kuulutetaan (14 pv) Sastamalan kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Päätös on nähtävillä Sastamalan kaupungin virastossa, Aarnontie 2, Sastamala. Päätös on sähköisesti nähtävillä Pirkanmaan elinkeino-, liikenne - ja ympäristökeskuksen Internet-sivulla www.ely-keskus.fi/pirkanmaa/yva

Liite Valitusosoitus

TIEDOKSI Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Sastamalan kaupunki, Jorma Tuomisto
Pirkanmaan maakuntamuseo, Hannele Kuitunen
Sastamalan seudun sosiaali- ja terveystyö, Risto Ekonen
Kainuun ELY-keskus, Timo Regina
Suomen ympäristökeskus